

Kasstroomoverzicht, weg ermee!

Alle grote bedrijven publiceren een kasstroomoverzicht, maar in discussies over financiële onderwerpen zien we het amper terugkomen. Is er dan zo weinig over te zeggen? Inderdaad. De stilte rondom wat vroeger de Staat van Herkomst en Besteding der Middelen heette, is veelzeggend.

Graag voegen wij aan de spaarzame statements wat argumenten toe.

Het pluspunt van het kasstroomoverzicht (we kunnen er maar een ontdekken) is de driedeling van de mutaties in de balans in investeren, financieren en de operationele activiteiten. Omdat dit drie verschillende activiteiten zijn is het goed hun afzonderlijke omvang duidelijk te laten zien.

Maar wij denken dat ook supporters van het kasstroomoverzicht toegeven dat het een terugblik op de kasstromen bevat, terwijl gebruikers van het overzicht liever een gefundeerde prognose zien. Het is dus van beperkte waarde. En in de kern bevat het overzicht niet meer dan de mutaties in de balansposten, maar dan in een andere volgorde dan op de balans.

In het Financieele Dagblad van 21 april 2012 lazen wij een pleidooi van accountants voor het kasstroomoverzicht ('Analisten en beleggers gebaat bij scherp inzicht in kasstroom'). Het zou beleggers en analisten een beter inzicht geven. Wij betwijfelen dat. Allereerst omdat het overzicht terugblijkt en beleggers en analisten liever een betrouwbare vooruitblik hebben. Het is bekend dat zij een voorkeur hebben voor informatie op basis van inkomsten en uitgaven in plaats van op opbrengsten en kosten (zoals in de jaarrekening). En dat in de vorm van prognoses, en geen terugblik. Bij het eerste (prognoses) kunnen accountants geen rol spelen, bij het tweede wel. Bovendien is het ronduit vreemd dat accountants wensen formuleren namens een groep gebruikers.

Volgens de voorstanders van het kasstroomoverzicht zouden gebruikers met de terugblik op de kasstromen deze kunnen analyseren om de toekomst te voorspellen. In het artikel 'Kasstroomoverzicht in praktijk' in 'de Accountant' van februari 2008 staat zelfs: "Zo stelt de operationele kasstroom gebruikers in staat om een onderneming te beoordelen op de aflossingscapaciteit, de mogelijkheid om dividend uit te keren, het kunnen voortzetten van de operationele activiteiten en de mogelijkheid om nieuwe investeringen te plegen zonder daarvoor externe financiering te gebruiken." Wij menen echter dat het overzicht hiervoor tekort schiet. De oorzaken van de kasstromen, bijvoorbeeld externe ontwikkelingen en voorgenomen beleidswijzigingen (voor zover al bekend), worden niet in of bij het overzicht opgenomen. Alleen de gevolgen komen er in. Analyse van het overzicht kan alleen als men de mogelijkheid heeft om te interviewen over deze oorzaken. En dat kan in die vorm van grote waarde zijn voor belangrijke gebruikers, zoals analisten en beleggers.

Ook lazen wij in de vaktechnische discussie in de PwC-publicatie 'Het kasstroomoverzicht minder objectief dan gedacht' over hoe bepaalde posten (verwerking van leasecontracten, activering van onderzoek- en ontwikkelingskosten en activering van rentekosten) in het overzicht te verwerken. Deze discussie lijkt ons overbodig, gezien de geringe informatieve waarde van het overzicht voor gebruikers.

Na deze kritiek rijst natuurlijk de vraag: Wat dan wel? De beste weg is beleggers en analisten te vragen wat hun informatiewensen zijn en te discussiëren over de vraag of accountants hierin een rol kunnen spelen.

Vooruitlopend hierop doen wij een voorspelling. Beleggers en analisten ontvangen graag een gefundeerde en gemotiveerde liquiditeitsprognose. Daar zouden ondernemingen zich dus op toe moeten leggen. Dat ze hierin terughoudend zijn, vanwege concurrentieoverwegingen en onzekerheden over toekomstige ontwikkelingen en effecten van beleid, is weliswaar verklaarbaar maar geeft geen antwoord op terechte vragen van beleggers en analisten. Die vragen om een duidelijk toekomstbeeld van de organisatie. Het braaf blijven opnemen van een kasstroomoverzicht geeft daar geen antwoord op.

Wat ons betreft is het kasstroomoverzicht een luchtig en *out-of-date* toetje bij het jaarrapport. Het overzicht kan geen kwaad, maar tegenwoordig biedt de toetjeskaart betere smaken.

Deel dit artikel

Daan van de Loo en René Verbrugge zijn zelfstandig adviseur, onder meer op het terrein van verlagen van werkkapitaal.

GERELATEERD

DISCUSSIE | [Opinie](#) | 14 januari 2020

Accountant en kasstroomoverzicht: een reactie

[Gert-Peter de Hollander stelt in zijn opinie dat de accountant zich meer kan laten gelden als het gaat om het kasstroomoverzicht \(KSO\) in een Titel 9-jaarrekening...](#) →

DISCUSSIE | [Opinie](#) | 08 januari 2020

Accountant, oordeel ook over het kasstroomoverzicht in een Titel 9-jaarrekening

[Meer openheid. Meer leiderschap. Meer lef. Aldus de voorzitter van de NBA in april 2019 bij de lancering van het Dashboard Accountancy. Klinkt goed. Als het gaat...](#) →

JAARREKENING | [07 februari 2018](#)

Het kasstroomoverzicht: middel tot herstel van vertrouwen in accountants?

[Voor het herstel van het vertrouwen in het accountantsberoep, ook bij beleggers, moet ook het directe \(operationele\) kasstroomoverzicht onderdeel van de jaarrekening...](#) →

Externe verslaggeving

[Lees hier het laatste nieuws en vaktechnische artikelen over jaarrekeningenrecht, IFRS, de RJ-richtlijnen en integrated reporting.](#) →

OPINIE | [17 juni 2013](#)

Kasstroomoverzicht verdient eerlijke kans

['Bedrijven manipuleren cijfers op grote schaal' lezen we onlangs, naar aanleiding van onderzoek door Ernst & Young. Besturen van ondernemingen hebben een grote mate...](#) →
